

Womhaj Bóh!

Číslo 22.
2. junija.

Četnik 5.
1895.

Serbske njedzelske łopjenka.

Wudawaju so kóždy robotu w Smolerjez knihiczišcežetni w Budyschinje a su tam dostacž sa sčtwórtlětnu pschedplatu 40 np.

Swjatki.

Jap. skutki 2, 4: Wschitzy buchu polni swjateho Ducha.

Rajki je nam to wjeselny čas, tón luby swjatkny rócny čas, kiž nam pschpowjeda: Nasch sbóžnik, Knjes Khrystus, je swojim wuczomnikam swojeho Ducha i njebjes póblat, so byl jich i nim wuswjeczil. — Glej, luby pscheczelo, jako so nasch sbóžnik na swět narodzi, su jeho w tamnej hródzi do žłobika položili, ale nětkle chze jeho nam swjaty Duch do naš, kóždemu wot naš do jeho wutrobny položicž, so měl jeho ty w samej swojej wutrobje sathowaneho. Čzichi pjatk stupiš so pod Jesuřowu křiz a swjaty Duch či tam praji: „Twój sbóžnik jowle sa tebje čekpi a mrje!“ a jutry dowjedže či wón k wotewrjenemu rowej twojeho sbóžnika a praji či: „Wón je tebi k sbožu i rowa wustany!“ Na swjatkni pak pschidže swjaty Duch i nowa k tebi a praji či: Bóh Wótž, Bóh Syn a ja swjaty Duch, „my chzemy do tebje jańcž a pschi tebi bydlicž, ty dyrbišch byčž ja naš bydlo a wschě twoje žiwe dny dyrbišch mječ wot nětk swoje wječne njesachodne swjatkni.“

Glej tajkele wutrobne žohnowanje chze nam swjaty Duch dacž. Ale něchtónžkuliz nicžo wo nim njewě a nicžo wo nim njepytne; duž žebi wschelazy tajzy myšla, so swjatkni dale nicžo njesku, dnyžli nalětni swjedžen. Sswětni ludžo popytne nělajki kuž hodowneho wjesela, hdyž wogladaja, so maja něhdže Božeho džěscžowu sčtom sa-žwěcženy. A sčtóz so hiscže njeje wschón k Bohu do-žwócžil, steji čzichi jatk hnuty hladajo na Božu martu,

jutry pak žebi khwilku na to pospomni, so budže junu se swojimi wotemrětnymi sjenoczeny. Ale se swjatkami njewě čžělny čžlowjek nicžo dokonječž, duž nastaji so najradšcho te dny do polow, na horu abo do lěša, hacž so chzyl do Božeho doma dónčž.

Sčtóz chze žebi swoje swjatkni i wutrobu swjecžicž, dyrbi mječ wěrjazu, wuhotowanu a požadniwu wutrobu. — Nasch ty tajku we žebi?

Na tym sawěscže dosčž njeje, hdyž naš swój dom wurjedženy a čžisty smjecženy abo i mjejskimi hałožkami wupyscheny; ně, wutrobu dyrbišch mječ wupyschenu.

Něhduschi israelszy ludžo wupyschichu žebi něhdny swoje domy a pucže se selenymi hałožkami, dokelž bě so semja tehdy selenila, jako bě Bóh swojemu ludej swoje swjate kasnje dał. Sswjaty Duch njeje žebi bjes samoša tónle swjedžen shladał, so móhl žebi na nim swoju wořadu wustwolicž.

Nasch Knjes praji: Sčtóz ma mje lubo, tón budže moje słowa džeržecž, to reka: po nich čžinicž. Někocho dyrbi čžlowjek lubo mječ. Ale ty dyrbišch mječ jeho lubo, niz swój hrěch, niz žebje sameho, niz čžlowjekow, ani słoto, čžescž a móž, ale twojeho sa tebje křizowaneho sbóžnika. Takle by so na swoje swjatkni derje wuhotowal.

Ale čiń twojemu sbóžnikew wscho po jeho słowje. Doma naš swoju bibliju, swoje spěwariske, naš to a tamne rjane słowčžo i Božeho piřma w hłowje a w pomjatkni. Ale na tym njeje dosčž. Čžin wscho Bohu k woli, waž žebi Bože słowo wyřoko, džerž jo twjerdže, budž po nim žiwy, wumr i nim. Takle to čiń! Želi

pač Bóh tebi čerpicz da a cze poschwika, daj šebi to pošluschny lubicz, wschafo wěsch, so czi wscho to twój Wótczéz póščele. Hdžez maja ludžo nascheho sbóžnika lubo, hdžez jeho słowo lubuja a hdžez šu jemu s wutrobu pošluschni, k tajkim šwjaty Duch pschiczehnje a tajkim wón šwoje dary šobu pschinješe: Božu lubošcz, Božeho Šsynowu blifoscz a je tón komu bliski, tajki cžlowjek ma po tym we wutrobje mēr a šwój dobry pokoj, kajkiž jemu nihto rubicz njemóže. Tajki šo nikoho a ničeho strachowacz njetrjeba, ani cžlowjekom, ani cžerta, ani šmjercze, ani wěczneho šuda. Šbóžny je kóždy, kiž šmē tuteho šwjateho Ducha jako šwojeho šwjatkneho hoščza pschi šebi hospodowacz.

Božo, luby Šnježe! My wěmy, so ani se šwojim rošomom, ani se šamej šwojej mozu na to njepšchińdžemy, so móhli wěricz, so je Šesuf Šhryštuš našch sbóžnik. Ale twój šwjaty Duch je naš to nawuczil a naš k našchemu sbóžnikowej dowjedl, naš wušwjeczil a w prawej wěrje šdžeržal. Ša to prajimy tebi šwój džeczazy džal. Šdžerž naš dale we wěrje šjenocženych, so móhli junu se wschěmi, kiž do Šhryštuša wěrja, pschi tutym našchim sbóžniku wěcznje živi woštacz. Šamjeń.

Wěrnoscz biblije, šakitana pschecziwo jeje njepšcheczalam.

(Šofracžowanje.)

Šesuf po ščenjach.

Šesuf hješ ludom jako wot Boha póšłany wučer a profeta wuštupi. Šswjate pschitajnje wón na pschi. w předowanju na horje šwědomujam předuje a pschi tym najwyschšche kubla w Božim kralestwje lubi, kotrež wot horkach pschińdže. Wón pač Božu wolu tač wuložuje, kač žadny drugi njeho, tač ša lud a tola tež s najšlubšcheho šaczucza. Wón šo, kač profetojo, na wěšte šjewjenja njepowola, ale čerpa šam se šwojeje wutrobje a tola tač, so jeho słowo jako bóžika wěrnoscz šwědomnje trjechi. We wschitkim, šchtož chyzšche a čzinješche, běšche štajnje s radosczu wot Božeje wole wodženy. Drugy mužojo maja s dobom pschi šwojej šylnošči šwoju šlabošcz, jeho wobras je wschón čizty, šwobodny wot wschitkeho šebicžneho žadanja, šwobodny wot wschěje winy, kotraž mohla šnutskowny mēr kašycz. Wón ma to, šchtož wschemu cžlowškemu škutkowanju w žiwjenju hačle wažnoscz dawa, mjenujzy: jeho wutroba a wola štej. žyle šjednocženej s Bohom a s wolu Božej. Šemu šo wón žyle podda w polnej njepščiwoj šwěrnoscz ša wošebite powołanje, kotrež je jemu na šwěcze pschi-pokajane.

Tač šhodži wón kač wschědny cžlowjek hješ šwojimi šobu-cžlowjekami a štara šo ša nich a tola pschi tym šwoju wošobu do špředžišny kralestwa Božeho štaja. Wón ma wošebite towarštwosť s Wótzom, kač žadny drugi. Wón widži pola wschitkich cžlowjekow hrěch, šhorošcz, potrebnoscz wumožanja, a tola šam s nimi njeje woščezženy. Wón drje wučomnikow wučzi šo modlicz: „Našch Wótcze“, ale wón šam ženje tač njepraji, ale: „Mój Wótcze!“ Šsam je šwojim škutkowanjom a čerpenjom chze našche towarštwosť s Bohom postajicz. Šo šo šam do šmjercze ša naš poda, tač šo našche wumožanje s Bohom doštonja: tač jo wón najwurašnišcho we wujajniškich šłowach Božeho wotkajanja wupraji. Wón winu wodawa, a my potom wopravdže w tych, kotřiž do njeho wěrja, duch džeczatštwosť Božeho pošnajemy. Woni maja psches njeho wěštoscz wodacza hrěchow, žive našhonjenje lubošče Božeje, móž noweho žiwjenja a nadžiju šbóžneho žiwjenja, kotrež šama šmjercz šanicicz njemóže.

Tač je dwoje, šchtož šo nam štanje, hdyž na Šesufa hladamy: nam je hańba, pschetož na nim my pošnajemy, kački cžlowjek bycz dnybjač, kajzy tež my bycz dnybjeli a kajzy tola njepšmy — a tola naš s dobom k dowěrjenju nuczi, tón čizty, doštonjany, na kotrymž tač do čizta ničžo hordeho a njepšmilneho njeje, ale šama ponížnoscz a wutrobna šmilnoscz a lubošcz hač do šmjercze. Žane šlubjenje Bože tač našche dowěrjenje wobudžicz njemóže, kač Šsyn Boži. Wón je tón, kotryž móže nam pomhač. Šdyž

Šesuf cžlowšku wutrobu pschemóže, so šo cžlowjek na njeho šwjajany čuje a s Šětrom prajicz dnrbj: Šnježe, k komu pošndžemy, ty mašch šłowa wěczneho žiwjenja a my šmy wěrili a pošnali, so šy Šhryštuš, živeho Boha šmy — to je wěra (pschir. Šer. 20, 7). To je šaczišchcz, kotryž wo Šhryštušu je wschitkich 4 ščenjom doštanjech.

(Šofracžowanje.)

Šswjatti.

We cžichim domje šhromadženi
Bě wučomnikow čzrjódžicžka,
A wulzy jara šwječeleni,
Na šwjatoh' Ducha čafaja.

A hlaj, tón dom bu napjelny,
Kač móžnyh' wětra w šhumjenju
A na wschěch pschińdže rošdžčelny
Duch šwjaty runja plomjenju.

Wot šwjatoh' Ducha napjelny,
Toh' šwěta fedžbu nimaja;
S druhimi rěča jazykami,
Móž, lubošcz šhwala šbóžnika.

Mětk džēja šwětej napšchecziwo
A nješu Šhryšta hanibu,
Šchizž tyšchnošč, ani njehladajo,
Tač wschitzy jeho šwěrnj du.

Šso wulwa tam žohnowanje
Na kóždy dom, kiž postrowja,
Dacz njepšcheczalam wodawanje,
Mēr Šesufa wschěm pošficza.

D šwěcze, nješšy hišchče šhonil;
Ty šašlepjeny njewěri:
Tač šwěrnje Šesuf je šam wodžil
Tu čzrjódku šwojich pschi šebi.

Dy hje wschoh' runja doščerjo,
Mój Šesu žyršwje šakitar,
Dych twojich džiwny widžiczerjo
Šu pschezo móžnje dale twar.

Šam Ducha móžnyh' pošczel bele,
Šo došydže nad njewěru;
A do wschoh' šwěta njech šo ščele
Duch šwjaty w móžnym šhumjenju. E. Š.

Šswjatoczne pohrjebanje w měsce Šerusalemje.

Miz jenož w šhpaniškej šynagošy (židowškim Božim domje), ale w kóždej šynagošy města Šerusalemje wobšteji wot štareho čašja šem tole wašchnje, wschitke pobožne knihi a pišma, kiž šo k dalšchemu trjebanju njehodža, w wošebnym rumje, pač w šamorje, pač w podšemiškej jamje, šhowacz. Tole wašchnje mjenuje šo arabišzy „Šeniša“, šchtož na šerbški pscheložene „pohrjebanje“ abo „row“ rěka. Tajkich knihow šo ša krotki čaš jara wjele nahromadžuje. Pschetož pola židow wjele k temu njepšluscha, so šwjate knihi ša njehódne plačza. Miz jenož, hdyž šu knihi šwonkownje womasane abo roštorhane, šu njekšmane, ale tež hižo tehdy, hdyž njeje na pschiklad w modlerškich knihach na jenym městnje wěšte mjeno wjazzy jašnje čzitač, šo njepšmédža wjazzy tajkele knihi wužiwacz a šo hnydom do „Šeniša“ dadža. Šdyž je tutón rum, (šamor abo podšemiška jama) napjelny, šo štare knihi a papjerowe rolki do wulkich šhromadow šwjajaja abo do mēchow šašchija. Tajke knihowe rolki pschińdu wošebje do hlinjanych šudobjow. Šo tajkim wašchnju ššhowane šo potom do wulkeje šynagogi šhpaniškich židow, šefardin mjenowaneje, pschinješu, hdžez šo wschitke štare pišma se wschelatic šynagogow, w jenym k temu postajenym rumje nahromadžuja. Šso wě, šo čaš pschińdže, hdžez je tež tutón hłowny rum napjelny. A potom šo štanje wulkotne šwjatoczne pohrjebanje wschitkich nahromadženyh šwjatnyh pišmow, šchtož šo tež jako šwjatocznoscz „Šeniša“ mjenuje, Špředny, jako w měsce Šerusalemje hišchče tač wjele židow njebe.

kaž dženša, so to kóžde šedme léto sta. W nowjšim času pač, hdžež je liczba židow w Jerusaleme tač jara narostla, so so nětko 50000 židow liczi, dyrbi so „Genija“ huščišcho stacz, po potrebjje kóžde léto.

W mojich mlodych létach běšche k temu postajeny row w dole Sosafacze, hdžež židzi šwojich šewrjetnych pohrjebaja a po tamnym stawje pola profety Isela horjestawanje morwyh na šudnym dnju doczakaaja. To bč skalowy row, kaž row, do kotrehož bu našch Anjes a ibóžnik čičhi pjatl položeny: w wyškofej skalowej jezěnje běchu niške rowowe durje, kotrež móžachu so i kamjenjom samknyč. Dofelž pač buchu i tuteho rowa wjazore najškerje wot pucžowarjom itare šwjate pišma franjene, bu tón kamj ja pschezo samknyeny. Dženšniški džen so kóždy ras wošebny row ja nahromadžene pišma pschihotuje. Najbóle je to podjemšči wjelb na wulkim židowskim pohrjebniščežu na rariškej itronje měšta, kotrež so wot fidroniškeho doła na wolijowu horu wupšheščera, pódla pucža do Bethanije.

Kač so stanje tajke pohrjebanje? Šdyž je došč pišmow nahromadženyh, so džen „Genij“ pschpowjedži, kotryž so wot wschitkich židow jako šwjaty džen šwjeczi. Šižo rano jara šabe so šhromadžuja židzi w šwojich synagogach. Zyly židowšči měščanšči džěl je polny šwjatocžnoščje. Š wulkimi črjódami čehnjeja k šwojim synagogam. Wot tam čehnjeja w wotdžělach k zionškim wrotam, hdžež so wschitzy sestupaja. Wokolo džekateje hodžiny dopoldnja džeja wschitzy rabbinarjo a měščanšzy štaršchi do hłowneje synagogi. Škóždy rabbinar wošnje potom wot nahromadženyh pišmow, je-li móžno jenu pentatenchowych rofkow, wošebje wyškofy džeržanyh a w hlinjanyh šudobjach so šhowazyh, so by ju jako drohu čezu w wulkim šwjatocznyh čzahu k rowu nješl. Najšpšcha a najdrožšcha pentatenchowych rofkow so kaž drohe kublo pod krašnym židžanym baldachinom won nješe. Šadny rabbinarjom džeja nošcherjo a lud i wulkimi měchami a i korbikami, polnymi štarych šwjatych pišmow. Dopředka tuteho šwjatoczneho čzaha, kotryž so psches Jerusalemske dróhi hiba, dže wotdželenje turtowškich wojakow a hudžbnikow. Psched zionštimi wrotami na rumowym měšnje woni šastanu. Tu so poda lud k wichelakim wješelam, kiž druhdže dopomnja na wješeke šwjedzenje tuteho luda w štaro-testamentowym čzahu. Wješeke šherluschje a pialny so špewaja. Wješeke šwjedženške reje so rejowaja. Šubošne melodije Davidowych psalmow, kiž so něhdy w tutym měščje psched wjele tyžaz létami se šwjatym šahorjenjom psched krašnym templom špewachu šašo šastincža a jich šynki klicžachu se štarych murjom měšta Jerusalema.

(Pokračowanje.)

Šlote jabluka w šlěbornej šchli.

Wuprajnja našcheho nješapomniteho šhěžora Wylema I.

(Pokračowanje.)

Najwažnišche je, so zyrkej na prawym šaložku stejo wostanje, kaž šym to tež pschi druhej škladnoščzi wuprajil, na šaložku wěry. Ša šteju na šaložku wěry, na kotruž šym šhčezeny a konfirmirowany a ničzo mje wot njeje přječž njehuje.

Šhěžor Wylem I., k pschedšhdštww generalneje šynody pruskeje krajneje zyrkwje, džej 28. nov. 1878.

Wupraju Šberfeldškej šynodže šwój najwutrobnišchi džak ša postrowjenje na dženkniškim dnju, kaž ša to šlubjenje, so twjerdže šteja na našchim japošchtolškim wěrywšnacžu, šlubjenje, kotrež wuprajčž, je bohuzel nětko nušne.

Šhěžor Wylem I., k krajnej Šberfeldškej šynodže, džej 13. meje 1877, jako běšche wona šhěžorej jezěhowazy telegram pošlala: „Wotriježna šynoda w Šberfeldže, kotraž se wschitkimi šwojimi štawami twjerdže na japošchtolškim wěrywšnacžu šteji, prošy ša Wašchu šhěžoršku a kralowšku Majestoščž wo Božu bohату hnadu.“ W tamnych dnjach běšche so mjenujzy w jenej Šarlinškej wotriježnej šynodže wobšamkjenje štalo, kotrež wotštro-njenje japošchtolškeho wěrywšnacža i agendy žadašche.

W tajkim wokomiknjenju, w kotrymž so, kaž je so psched krotkim štalo, w šynodalnej šhromadžišnje hłowneho měšta njewěra pošasuje, so so šamo wotštronjenje japošchtolškeho wěrywšnacža namjetuje, ja šastojnikow, kotrychž šwěroščž w wěrye šnaju, se šlužby pušheščičž njemóžu, so mój lud to wopač nješrošymil.

Šhěžor Wylem I., k pschedšhdžje Šraniborškeho konšistorštwu d. Šeyelej, dž. 16. junija 1877 na jeho proštwu wo pušheščjenje se šlužby.

To je tež moje pscheče, so by šjednočjenje zyrkwje a šchule dale wostalo a ja budu pschi šchulškim šakonju ša to škuffowacz. To je moja myšl, so by tutón šwjak twjerdže wostal.

Šhěžor Wylem I., džej 5. sept. 1877, k šastupjerjam rheinškeho duchownštwu na hrodže Šenrath pola Düššeldorfja.

Wy šebi jamjeleščez nješmemy, so šhutuemu čzajšej na-pscheczivo džemy a Wy macže w tym wažne powołanje a wulki nadawš. Ša i Wami na tym šamym šaložku šteju.

Šhěžor Wylem I., džej 5. sept. 1877,

k šastupjerjam rheinškeho duchownštwu.

Nětko šašo a hiščeže w wjetškej měrye je nadawš wyschnošče na to škuffowacz, so powróčaze hromady mozy njenadobudu. Škóždy ministr dyrbi k temu to šwoje čzinicz. Najwažnišche je, so lud wěru nješhubi. Temu wobaracz, je nětko najwažnišchi nadawš.

Šhěžor Wylem I., k ministram dž. 14. meje 1878.

(Škóčjenje.)

Ššwjedžen šnutsšowneho mišionštwu w Šluffšchu.

Bože špicže šwjeczešche šerbške poboczne towarštwu šnutsšowneho mišionštwu rjany šwjedžen w Šluffšchanskim Božim domje. Šižo i daloka wohladachmy i wěže šhorhoje šmahowacz, hdžž so pschi čzopšm našetnym wjedrye šwjedženškej wšy bližachmy. W 2 hodž. běšche so šwjedženšči čzah, wobšejazy i mlodoščje a i zyrkwinskeho přjóđštejerštwu šestupal, a hdžž běšche pod hudžbnymi šynkami psches wješ čzahnywšchi psched šaru šastal a pschitumni duchowni do njeho šastupili, so dale do rjaneho, psched krotkim wobnowjeneho Božeho doma hibasche. To běšche přeni šwjedžen, kotryž měješche so w šubym Šluffšchanskim Božim domje po jeho pschetwarjenju a nětotryžkuliž je jón přeni krotčž na tym dnju w jeho huujazej rjanoščzi a lubošnoščzi wohladač. Na šerbškim šemšchenju běšche Boži dom wschón pschepjelnyeny, tač so jich wjele ani měšta njenamala. To je dobre wopošasmo, so je Šluffšchanska wošada dobra šerbška wošada, hdžež Ššerbja šebi šwěru haja tyh Šótžow rěčž a wěru. Na šerbškim šemšchenju předomasche knješ kaplan Domaschka i Šetliž wo 2 Mójš. 3, 7, 10—12: Šlóbš Boži na Mójššafa — ša naš napominanje k džělu šnutsšowneho mišionštwu.

1. Kaž Mójššaf, tač šmy my pošlani k wulkemu ludu w žaloščzi.

2. Kaž Mójššaf, tač šmy pošyljeni psches pomoz Božu w šlaboščzi.

Na němškim šemšchenju, so něhdže w 4 hodž. šapoczazym, předomasche knješ šaracž Wjazka i Šorneho Wujesda wo Luk. 4, 18, 19: Šnutsšowne mišionštwu, našlědnik a šlužomnik Šesom Šhryšta.

1. Šo Šhryštšowym pschikladže wone škuffuje.

2. Šeho duch ma.

3. Š šwěrnemu šobuššuffowanju w jeho šlužbye wubudžuje.

Nješchetorhujena nutnoščž, i kotrež pošlucharjo na čžješčeneju knješow šwjedženškejju předarjom wóčžo njewotwobročiwšchi pošluchachu, běšche šwědečenje, tač běšchtaj wobaj wschitkich wutroby hnułoj pošasuju na wulku nišu šabludženyh, na kotrychž ma šnutsšowne mišionštwu džělacz a šahorujó k wažnemu šobuššuffowanju w myšli a w duchu Šhryštšowym. Šolleka pschi zyrkwinskich durjach ša šnutsšowne mišionštwu šhromadžena wunješy na šerbškim šemšchenju 107 hr., na němškim 52 hr. Š móžnemu šacžiščežej, kotryž šmy wschitzy i rjaneho šwjedženja domoj wšali, je tež wjele pomhalo wutroby huujaze špewanje šhora do a po předomanju, kotrež pod wuštojnym wodženjom knjese šantora Šchuštra wutroby pošlucharjom widomnje pošbehomasche. Zyly krašny psches Bože žohnowanje na kóžde waschnje derje radženy šwjedžen nam wschitkim nješapomnity wostanje.

Šjany šwjatšowny džej.

Běšche w lěče 1864. Düppelške našyppy běchu wot prusšich wojakow dobyte; wójna i Šanskej šdasche so k šónzej byčž a pschiměr bč postajeny. — Še wšy W. w Šemplinškim wotriježu běšchtaj dwaj mlodženzaj šobu do wójny čzahnyłoj, a jako bu po bitwje šjewjene, šchtó je panył, dha bušchtaj tamnaj mlodženzaj jako „šhubjenaj“ mjenowanaj. Šaloščenje a šrudoba w jeju šwóšbomaj běšche wulke, pschetož wschitzy jeju ša morweju džeržachu. Zyła wješ šobu žarowasche, pschetož žadyn njebč, kiž njeby tuteju mužow lubo měl. Druhi džej lubošneho rěčžneho

čaja tych šwjatkow bėšche pšchichoł, wječzorne šmėrki lėhachu ʒo na semju, mėrna leʒešche wješta, ſchtomy w jahrodach a na drėbach ſtejachu w najrjeńſchej pſſche, bėš luboſnje wonjeſche, ptački ſpėwachu ʒwój wječzorny ſpėw. Ale dʒiwna ſtyſknoſć leʒeſche na wobudlerjach; woni ſpominachu na tamneju wojaſow, na ſhubjenjeju. Dha, ſchto to bė? Do wſy kroczeſchtaj wojaſaj, kőzdy ſ mőznej brodu, tjełbu na ramjenju, torniſtr ſ mantlom na ſhribjeće. To bėſchtaj taj ſhubjenaj. A nėtko to wyſtaje wo wſy. Wſchitʒy pſchibėzachu, ſaʒo namakaſymaj ʒynomaj ruku kłėcicʒ, maczerzy ʒwojeju ʒynow płaſajo woloſcheſchtaj: Mój ʒyno, mój ʒyno! Nėtko dyrbeſchtaj powjedacʒ, a wſchitko ʒo wujafni. Wlonaj bėſchtaj wot njeſcheczeła jatej byłoj, ale bėſche ʒo jimaj radʒilo, twočnyecʒ. Potom bėſchtaj drje domoj liſty pőpłaloj, kiʒ pał bėchu ʒo ſhubile. Potom bėſchtaj ʒo roſkudʒiloj, ſa ʒwjatki wot wotpuſt proſyecʒ — wſchaf bėſche pſchimėr — a tych ʒwojich domach pſchekhwatacʒ. To bėchu wjeſele powjeſeće a wſchitkich wutrobny bėchu polne wjeſeloſeće. Najrjeńſche pał hałle poſdʒiſcho pſchińdʒe. Dha ʒo wjeſnjenje w domje jeneju tuteju wojaſow ſhromadʒichu, mjeſ nimi teʒ duchowny a wuczeł wſy, dha bu powjedane a ſpėwane, wőtėziſte a duchowne ſpėwy a ʒlawy ʒo wunjeſechu ryczełſtemu kralej Wylemej a jeho ſhroblym wojaſam, kiʒ bėchu pomhali, jemu dobyće dobyć. Kőnz tuteho rjaneho ʒwjatkowneho duja cʒinjeſche rėcʒ duchowneho, w kotrej rėczeſche wo Boʒim knjeʒenju, kał je wjedzenie a dobyće dał dobrej wėzy, kał je ʒwoju ſchitowazu ruku dʒerʒał teʒ nad tutymaj wojaſomaj teje wſy kotreju bėchu hiʒo ſa morweju dʒerʒeli. Potom je wſchėchrtow ſhwalobny ſhėrluſch ſaklineʒa:

„Wjeſelce, ludʒo, ʒo w jeho mjenje,
Wón wulke dʒiwy cʒini ʒam;
Wſchitko, ſchtoʒ wodnych ma, ſpėwaj rjenje,
Budʒ Bohu ſhwalba tu a tam!
Wy dʒėczi Boʒe, wyſtajeće!
Dʒał Bohu, Knjeſej dawajće!“
Halleluja!

To bėſche kraſny ʒwjatkowny dʒeń, kiʒ wutrobny k Bohu poſbėhowaſche, hnadnemu ſchitowarjei a ſdʒerʒerjei teʒ w krawnej wójnje.

Kał chzeſch ty wumrjecʒ?

Wſchod nėhdʒe 300 lėtami bu italiſki mlodʒenz ſ mjenom Geromino wot rubjeʒnikow ſ mėſta Algierja ſajaty a jako ſchłowa prjecʒ wjedʒeny. Wo wſchėm mőzonym waſchnju ſpytachu woni jeho namolwicʒ, ʒo by ſhryſtuʒa ſaprėł a ʒo k Muhamedej wuſual. Młody ſcheczełjan pał ʒo ſhroble wobaraſche a prajeſche, ʒo ʒluſcha ʒwojemu ſbőzniei w cʒaſnoſeći a w wėcʒnoſeći. Na to bu wón k ʒnjerczi wotbudʒeny. Nunje twarjachu murju a pſchihotowachu k temu zementowe kulniche (bloki), kotrymʒ ſtwjerdnyecʒ dachu. Geromino bu do tajſeje ſormy pſchinjeſeny, do kotreje ʒ bu zement laty, a dyrbeſche ʒo w nej lehnecʒ. Potom ʒypachu bėʒidny zement na njeho a hdyʒ bė blok abo kulnich hotowy, ſamurjowachu jón do murje. Wot teho ʒo w mėcze Algiers powjedanka hač do franzoſkeho cʒaſa ſdʒerʒa. Wſchod nėkotrym cʒaſom bu tamna twjerdʒiſna pſchetwarjena a tamnu murju dyrbjachu podtorhač. Pſchi tym namakachu dʒelaczerjo dʒiwny rumecʒk a cʒłowſke koſeje. Gouverneur, kiʒ tamnu powjedanku je ſtareho cʒaſa ſnajeſche, pſchikaſa hnydom, tamny rumecʒk ſ kałkom wupjelnicʒ. A hdyʒ bė gips wuſhnył a ʒo pėſtowany kał wotpuſcheʒil, hlaj, duʒ mėjachu wobras wot tamneho mlodʒenza Geromina. W muſeju w mėcze Algierju je widzeć poſtawa hroſneho a ʒucheho hólza, jeho woblicʒo polne ſaczełnych ʒiłkow, czełil ſamknjeny; ruzny ſwjajanej, noſy ſaczełkej. Kał chzeſch ty wumrjecʒ? Chzeſch ty niʒ jenoʒ cʒicho, ale teʒ ſbőznie wumrjecʒ? Duʒ ʒo ſtaraj, ʒo wumrjeſch w wėrje do Jeſom ſhryſta, ſ dowėrjenjom na to, ʒo je wón naſche hrėchi njeſł a wutupil, ʒo wón hrėſchnikow ſ hnadu pſchijima, a jim njebeſte durje wotewri. Echtoʒ na Boʒeho Eſyna na ſchizju pohlada ſ dʒeczełzym dowėrjenjom, temu je, hač polny boloſečow abo bjeſ boloſečow, hač ʒamlutki abo bjeſ ʒwojimi wumrje, cʒelna ʒnjercʒ jenoʒ ſańdjenje ſ tuteho njeoſpolneho, ſachodneho ʒiwjenja do wėrneho doſonjaniſheho, njeſachodneho ʒiwjenja. Chzeſch ty teʒ kał wumrjecʒ? Duʒ nječakał, hač twoja poſlednja hodʒinka pſchińdʒe, nječakał, hač twoje moʒy wotebjeraja a hač budʒe twój dych mały, ale ſapocʒi hiʒo nėtko do ſchizowaneho a horjeſtanjeneho wėricʒ! Stał w ʒiwjenju

wſchu nadʒiju na njeho, a potom njebudʒe cʒi w wumrjeczu czełko w wutrobje a hač runjeʒ bjeſ myſłow wumrjeſch, wotpocʒuje tola twoja duſcha w Boʒim mėrje.

Budʒeće cʒinjerjo teho ʒłowa!

abo:

Šchto je praktiſke ſcheczełjanſtvo?

W Hannoverſkim mėſtaczklu cʒitaje jemu njedʒelu hoſpodač ſ biblije. Jačo k ʒłowam Lut. 9, 48 pſchińdʒe, woʒomlėtna ʒyrotka wo durje klapaſche, kotraʒ ʒaneju ſtarſcheju wjaʒy nje-mėjeſche a chzyſche wo ʒmilny dar proſyecʒ. Muz ʒaſta cʒitacʒ, na ʒwoju ʒonu pohladny a praji: „ʒona, ʒlyſchich ty?“ ʒona jemu ſroſny a bjeſ wobmyſljenja praji: „ſaj, nano, mi je teʒ prawo; my chzemy cʒinicʒ, ſchtoʒ piʒane ſteji.“ Eſyrotu do domu wſaſchtaj a dʒerʒeſchtaj ju kaʒ ʒwoje dʒeczełko. A wonaj ʒo kałoj njeſtaj; pſchetoʒ Bőh je jeju ſtuff bohače ʒohnowal.

Kał bohata budʒe jemu mſda, hdyʒ budʒe tón Knjeſ prajicʒ, ſchtoʒ je nam prjedy k napominanju piʒane Mat. 25, 40. „Teho dla budʒeće cʒinjerjo teho ʒłowa a niʒ jenoʒ poſłuchaſjo!“

Njemolce ʒo, Bőh ʒo njeda ſa ʒmėch mėcʒ.

W jentym mėcze Poſnaſteje bu pſchod nėkotrymi lėtami ʒyrkei wobnowjena. Nėkotri murjerjo, kiʒ bėchu pſchi tym wob-dʒelėni, ʒo pſchi ʒwojim dʒelė wo wſchėch mőznych wėzach roſ-rėcʒowachu a na poſledk pſchińdʒechu teʒ na wėru. Bőry ʒo ſwada mjeſ nimi ſbėhny dla parſchony Jeſom ſhryſta. Ze Jeſuſ Boʒi Eſyn ſ Wótʒom runeho byčza, runja moʒy a kraſnoſeće, abo je wón jenoʒ mudry muž, je wſchelafimi dobrymi pocʒinkami byl. Jedyn wot nich bu pſchi tym kał roſhorjenny, ʒo najnje-hańbicʒiwſche a najbjeſbőzniſche leſtrowatiſke rėcʒe na teho Knjeſa wupraji. Na jene dobo wſa hamor, dʒeſche k woltarjei a bijeſche do Boʒeje martry, na woltarju ſtejajeje. Wón trjechi prawu ruku ſbőzniſka kał, ʒo dwaj porſtaj, ſchtwórtu a pjaty, k ſemi padʒeſchtaj.

Drusy ʒo ſtrőzichu, jako to wuhladachu a jedyn wot nich ſbőzniei czełke poroſi cʒinjeſche, na kotreʒ tutón pał jenoʒ ſ nje-hańbicʒiwym wuſmėſchenjom wotmolwi. Nėkotre dny poſdʒiſcho pſchekhwata dʒiwna ale wėrna powjeſeć zyle mėſto a wutrobny mőznje ſapſchija. Tón ʒamy murječ, kiʒ bėſche Boʒu martru wohańbil, bėſche w Boʒim domje ſ wyſokeho hrėbla dele panywſchi ʒebi ſchtwórtu a pjaty porſt praweje ruki kał njeſboʒownje ſlamal, ʒo dyrbeſchtaj ʒo wotrėſacʒ. — Šchto dyrbimy k temu prajicʒ? Njebė to ſjawne wopokaſmo, ʒo Jeſuſ, tón ʒamy Jeſuſ, kotrehoʒ ʒu ʒidʒa na ſchiz pſchibili a morili, hiſcheće dʒenʒa ʒiwy je a knjeʒi a ʒo njeda ſa ʒmėch mėcʒ?

Nėſchto k roſpominanju.

We wėrje je bohatſtvo —
W njewėrje ſhudoba —
We wėrje ʒu njebeſa —
W njewėrje hela.
We wėrje je wſchitko —
W njewėrje ničjo.

Hdyʒ ʒo mi hubjenje dʒe, nimam ʒo ſa to niſkomu ſhiba ʒebi ʒamemu a ʒwojej njewėrje dʒałowacʒ. Dobrocʒiwnoſeći Boʒej pał chʒu ʒo dʒałowacʒ, hdyʒ ʒo mi derje dʒe, pſchetoʒ wona je, kotraʒ woboje, wėru we mni a teʒ na mni kónuje. —

Echtoʒ nam najbőle pobrachuje, je ſacʒueće teho, ſchtoʒ nam pobrachuje.

„Bombaj Bőh“ je wot nėtko niʒ jenoʒ pola knjeſow duchownych, ale teʒ we wſchėch pſche-dawańjach „Serb. Nowin“ na wſach a w Budyſchinje doſtač. Na ſchtwórcʒ lėta płaczi wón 40 np., jenotliwe cʒiſła ʒo po 4 np. pſchedawaju.